

SA Eesti Koostöö Kogu nõukogu aruanne sihtasutuse 2023. aasta tegevuse korraldamisest, juhtimisest ja järelevalve teostamisest

28. märts 2023

SA Eesti Koostöö Kogu (edaspidi EKK) on Vabariigi Presidendi otsusega 2007. aastal asutatud mittetulunduslik mõttekoda, mis seirab Eesti pikaajalist arengut mõjutavaid ühiskondlikke teemasid, arendab Eesti pikaajalisest arengust huvitatud valitsusväliste organisatsioonide koostööd ja võrgustikku, töötab koostöövõrgustiku ja strateegiliste partneritega välja ettepanekuid, poliitikasoovitusi ja uusi algatusi ning edendab demokraatiat, avatud valitsemist ja kodanikuühiskonda. EKK on Eesti inimarengu aruande vastutav väljaandja ja teaduse populariseerija. EKK on Eesti avatud valitsemise ja e-demokraatia lipulaeva, veebiplatvormi rahvaalgatus.ee, ellukutsuja ja arendaja.

EKK tegevus on koostöövõrgustikupõhine, võrgustikuliikmeteks on 77 erinevat valitsusvälist organisatsiooni.

EKK tegevust suunab nõukogu.

- 2023. aastal oli nõukogu 6-liikmeline: esimees Kaie Karniol, aseesimees Külli Taro, liikmed Andres Kütt, Ülar Mark, Arko Olesk ja Ott Oja.
- EKK Nõukogu pidas 2023. aastal 4 koosolekut, sh üks traditsiooniline iga-aastane strateegiapäev. EKK nõukogu on järele valvanud ja suunanud ning koostöös juhatajaga korraldanud sihtasutuse tegevust lähtudes sihtasutuse põhikirjast, sihtasutuste seadusest ja riigivaraseadusest ning muudest nõukogu tegevust reguleerivate õigusaktide nõuetest.

EKK juhatus. EKK juhatus on üheliikmeline ning seda rolli täidab juhataja Kairi Tilga, kellega on sõlmitud teenistusleping. Lisaks juhatajale töötasid EKK-s 2023. aastal: 2 eksperti (mõlemad 1,0 koormusega) ja kommunikatsioonijuht (1,0).

EKK 2023. aasta põhitegevused:

- **Eesti inimarengu aruanne 2023.** Enam kui kaks aastat kestnud protsessi tulemusel valmis Eesti inimarengu aruanne **2023 „Vaimne tervis ja heaolu“**, mida käsitleti 21. veebruaril 2023 Riigikogu suures saalis riiklikult tähtsa küsimusena. Viidi ellu ka kaks inimarengu aruannet populariseerivat jätkutegevust:

- ETV saatesari „**Selge pilt**“ (Eesti Koostöö Kogu partnerluses Sotsiaalministeeriumi, Tervisekassa ja Tervise Arengu Instituudiga), mille fookuses oli vaimse tervise probleemide ennetus
- Regionaalsed **koostööpäevakud „Vaimne tervis algab siit“** (koostöös Sotsiaalministeeriumiga), mille eesmärk oli viia teaduspõhine vaimse tervise probleemide ennetuse raamistik üle Eesti kohaliku tasandi praktikuteni
- **Rahvaalgatus.ee** seitsmes tegevusaasta oli tähelepanuväärne: hüppeliselt kasvas algatustele antud digiallkirjade hulk (ületades 300 000 piiri aastas), meid nomineeriti The Innovation in Politics Awards Euroopa parimate demokraatia tehnoloogiate hulka ning pärjati Eesti parima avaandmete taaskasutaja tiitliga. Mastaapne hüpe on tekitanud vajaduse põhjalikumalt analüüsida kollektiivsete pöördumiste mõju ühiskonnas, millest tulenevalt alustati 2023. a sügisel koostöös SITRA ekspertidega Soome ja Eesti kollektiivsete pöördumiste võrdleva raporti koostamist (raport valmis 2024. märtsis).
- **2023. aastal toimunud portaali 7. sünnipäeva** tähistaval **inspiratsioonipäeval „KOV: kohaliku osaluse võimalused“ vol 2** uuriti koos partneritega, kuidas kohaliku tasandi valitsemist avatumaks ja kaasavamaks muuta. Oma Arvamusfestivali arutelu „**Kuidas murda kodanike ja riigi patiseisud?**“ võeti uurida, kuidas ennetada kogukonna ja võimu konflikte ning kes peaks aitama luua paremat arutelukultuuri.
- Koostööd alustati e-Eesti esitluskeskusega, mille raames toimus **arutelu „Rahvaalgatus kui digitaalne meelevaldus“** ning valmis uus e-riigi esitluse portfelli kuuluv faktiliht.
- Koos Korruptsioonivaba Eestiga on EKK 2020. aastast organiseerinud **koolide kaasavat eelarvet**. Selle programmi eesmärk on parandada õpilaste kaasatust koolielu puudutavatesse otsustesse ning võimaldada õpilastele elulist kogemust demokraatias osalemisest. Lisaks lansseeriti 2023. aastal kolme digiharjutuse ja õppematerjalidega **Demokraatia töövihiku** ning korraldasime noortele ja õpetajatele **koolidemokraatia inspiratsioonipäeva, kus** noortedemokraatiaga seotud võimalusi ja programme tutvustasid MTÜ Demokraatiatrenn, MTÜ Mondo, Noorte Vabamu, MTÜ Steps, MTÜ Helge Kool, Kogukonnapraktika ja Eesti Õpilasesinduste Liit.

- 2023. aastal jätkati koos Eesti Raamatukoguhoidjate Ühinguga raamatukogutöötajale suunatud dialoogi- ja kogukonna kaasamisoskuste programmiga. „**Kohalike dialoog kohalikus raamatukogus**“ programmis osales 11 raamatukoguhoidjat kümnest erinevast omavalitsusest. Programmi lõppedes viisid osalejad enda valitud teemal läbi avaliku vestlusringi oma kogukonnas.
- 2023. aastal sai Siseministeriumi strateegilise partnerluse raames alguse mitmeaastane koostöö viie organisatsiooni vahel – Rahvaülikoolide Liit, MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused koostöös Tartu Ülikooli ühiskonnateaduste instituudi, SA Eesti Koostöö Kogu ja OÜ Toimevõimendiga sisustavad ministeriumi poolt rahastatud „Kogukonnakeskse lähenemisviisi rakendamine 2023–2026“ tegevust, mille eesmärk on suurendada Eestis tegutsevate kogukondade võimekust ning elanikkonnakaitse- ja kriisivalmidust ning edendada kohalikul tasandil kogukonnakeskset valitsemisviisi. Partnerluse raames käivitati sügisel omavalitsuste juhtivtöötajatele suunatud arenguprogrammi „**Dialoog kogukonnaga**“. Programmis osaleb kümme inimest üheksast omavalitsusest.

Välisaudiitor. SA Eesti Koostöö Kogu 2023. aasta majandusaasta aruannet auditeeris Audiitorbüroo ELSS OÜ. Audiitor andis majandusaasta aruandele märkusteta järeldusotsuse. Auditi käigus muid tähelepanekuid ei tuvastatud ning märgukirja ei esitatud.

SA Eesti Koostöö Kogu nõukogu- ja juhatuse liikmetele makstud tasud 2023. aastal

1.1. Juhatuse liikmete tasud 2023

Nimi	Tasu liik	Summa (EUR)	Periood	Alus
Kairi Tilga	juhatuse liikme tasu	55 887.-	01.01.2023-31.12.2023	juhatuse liikme leping
	kokku	55 887.-		
Juhatuse liikmete tasud 2023. aastal kokku moodustasid 55 887.- EUR				

Arvestades EKK ebakindlust tuleviku osas juhatajale 2023.aastal tulemustasu ei makstud, vaatamata eesmärkide väga heale saavutamisele.

1.2. Nõukogu liikmete tasud 2023.

Vastavalt EKK põhikirjale ei saa nõukogu liikmed nõukogu ülesannete täitmise eest tasu.

Kokkuvõte

Nõukogu jäi rahule EKK 2023.a tulemuste, EIA 2023 koostamise ning rahvaalgatusveebi arendustöödega. Nõukogu tunnustab juhatajat ja EKK väikest meeskonda, kes vähete vahendite, kuid suure entusiasmi ja pühendumusega tegutsedes on EKK tegevuste taset järjekindlalt tõstnud. Läbiviidud välisauditi ning nõukogu poolt teostatud järelevalve tulemustest lähtuvalt saab nõukogu väita, et nõukogule ei ole teada ühtegi niivõrd kriitilist asjaolu, mis võiks avaldada olulist mõju sihtasutuse majandustulemustele. Nõukogu on ettevaatavalt siiski mures SA Eesti Koostöö Kogu tegevuse jätkuvuse osas ning leiab, et vaatamata projektipõhisele lisavahendite hankimisele ei pruugi seniste protsessidega jätkamine olla vähendatud eelarve tingimustes võimalik. Nõukogu on koostanud erinevad stsenaariumid ning arutab olukorda ja väljavaateid oma asutajaga.

Ülevaade on koostatud lähtudes riigivaraseaduse § 98 lg 1 ja Eesti Koostöö Kogu põhikirjast.

Kaie Karniol

Nõukogu esimees